

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Ivdiis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

8. Misericordes, tempore famis, misericordiam consequi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45701

*tantur in lapides, dictum, factum. Extemplo enim totum nauis onus, quod esui erat idoneum, in saxa conuersum est. Ego enim, ait S. Gregorius Turonensis, ex his & dactylos vidi, & oliuas asperi marmore duriores. Nam cum in lapidis duritiam conuersa fuissent, numquam tamen colorem, quem habuissent, perdidit, eadem forma, eademque species erat. Dominus autem nauis patientia motus, inquisitionem senem nusquam potuit reperire; & sicut ferunt, per multas ciuitates de iis, quae in saxa mutata fuerant, ad videndum direxit, ut scilicet exemplum esset omnibus, ne similia perpetrarent. Qualia etiam exempla ego in pluribus locis vidi; ut in Bauaria, in templo S. Leonardi, non procul ab Aichensi ciuitate, panem pauperi negatum, in lapidem commutatum, atque inibi asseruatum. Nimirum auari ipso sunt caco-damone nonnumquam peiores. Satan aiebat: *Matth. 4. 3. Dic, ut lapides isti panes fiant: isti autem, ne sit, quod famelicos alat, e panibus lapides faciunt, sui que cordis duritiam in cibos inducunt.**

VIII. 6. Igitur docet memorata à nobis superius historia, alios esurire, ut alios ad misericordiam commoueat. Epulo ille, qui Lazaro micas negauit de mensa cadentes, postea nec aquae guttam habuit, quam linguam suam refrigeraret. Qui autem esurientes implet bonis, & DEVM imitatur, & cum faenore recipit, quae in benedictione seminauit. Est enim DEVS erga liberales & ipse liberalis. Hinc ait: *Date, & dabitur;* neque sinit famem pati eos, qui in fame, alijs succurrerunt, exemplo Ioseph, qui tempore sterilitatis, omnibus aperuit horrea, non clausit, eaque liberalitate etiam fratres ac parentem paut. Sic fame aliena ad lucrum suum usum Ecdicius memorat Gregorius Turonensis, & nos alibi ex instituto deprædicauimus. Etenim, tempore Sidonij Episcopi, magna Burgundiam fames oppressit. Diffugit populus, & ut famem vitaret, patriam reliquit. Soli ferè pauperes, quibus fugiendi potestas non erat, remanserunt. His, cum nemo esset, qui succurreret, Ecdicius senatorij ordinis vir, Sidonij propinquus, magnam rem & exemplo dignam fecit. Siquidem fame immensum inualecente seruos cum equis & plaustris, per vicinas ciuitates undique dimisit, ut fame tabescentes ad se adueherent. Illi mandato obsecundantes, demum comportarunt, quotquot miseris

feros repererunt. Ibi ergo Ecdicius promiscui sexus amplius quam quatuor millia, toto sterilitatis tempore, pauit, & ab interitu famis exemit. Reddita demum frugum vbertate, vnumquemque incolumem pago aut ciuitati suæ restituit. Pro quo tam insigni facto, post discessum istorum, hæc vox, de cælo, illi audita est: *Ecdici, quia fecisti rem hanc, tibi, & semini tuo panis non deerit in seipiternum.* Liberalitas ergo in pauperes, tempore sterilitatis, vsura est, non iactura. Quare congregandi sunt tunc egentes, non eliminandi, ne & vnà Deus eliminetur.

Elegantissimè & penetrantissimè S. Ambrosius ait: *Sed & illi, qui peregrinos urbe prohibent, nequaquam probandi, expellere eo tempore, quo deberent iuuare, separare a commercijs, communis parentis fusos omnibus partus negare, inita iam consortia viuendi auertere, cum quibus fuerint communia iura, cum ijs nolle tempore necessitatis subsidia partiri. Fera ac bestia communem putant omnibus victum, quem terra ministrant. Ille etiam consortem sui generis adiuuant, homo impugnat, qui nihil a se alienum credere debet, quidquid humanum est. Quando ille rectius, qui cum proelia processisset atate, & famem toleraret ciuitas, atq; ut in talibus solent, peterent vulgò, ut peregrini urbe prohiberentur, præfectura urbana curam ceteris maiorem sustinens, conuocauit honoratos, & locupletiores viros poposcit, ut in medium consulerent, dicens, quam immane esset peregrinos eijci, quam hominem ex homine exueret, qui cibum morienti negaret. Canes ante mensam impastos esse non patimur, & homines excludimus? Quam inutile quoq; tot homines mundo perire, quos dira fames conficeret; quantos urbisua perire, qui solerent adiumento esse, vel in conferendis subsidijs, vel in celebrandis commercijs: neminem fame alienà iuuari, protrahere ut plurimum diem posse, nō inopiam repellere; immò tot cultoribus extinctis, tot agricolis occidentibus, occasura in perpetuum subsidia fragmentaria. Hos igitur excludimus, qui victum nobis inferre consueuerunt. Hos nolumus in tempore necessitatis pascere, qui nos omni atate pauperunt. Quanta sunt, quæ ab ipsis nobis hoc ipso tempore ministrantur? Non in solo pane viuit homo. Nostra illic familia, pleriq; nostri etiam illic parentes sunt. Reddamus quod accepimus. Sed veremur, ne cumulemus inopiam. Primum omnium misericordia numquam destituitur, sed adiuuatur. Deinde subsidia annonæ, quæ*

IX.

S. Ambros.
l. b. 3. de officijs, cap 7.